

*Fælles overordnet grundlag for undervisningen
i alle naturfagene på Davidskolen*

Undervisningen tager udgangspunkt i, at naturen er skabt og opretholdt af Gud, og den tager sigte på at stimulere elevernes evne til at have en undrende og spørgende holdning til naturen, dens lovmæssigheder og sammenhænge.

Undervisningen foregår endvidere på de aktuelle, men foranderlige naturvidenskabelige præmisser, hvad enten disse synes at be- eller afkræfte skolens kristne grundholdning.

Der lægges især vægt på at give eleverne:

- en naturfaglig viden og indsigt, som er en forudsætning for forvaltning, stillingtagen og handling,
- viden om naturvidenskabernes mange muligheder og få, men vigtige begrænsninger,
- mulighed for at kunne glædes og forundres over skaberværket,
- viden om og forståelse for såvel evolutionslæren som de kritiske argumenter imod den,
- forståelse for mennesket som en del af naturen, men alligevel forskellig fra den, fordi mennesker er skabt i Guds billede, dvs. med sprog, selvbevidsthed og etisk ansvar,
- grundlag for at tage ansvar for deres krop, sundhed og seksualitet,
- grundlag for at kunne handle og vælge under en etisk forpligtelse på medmennesket, herunder vores efterkommere.

Formål for faget geografi for 6. – 9. klassetrin

Formålet med undervisningen i geografi er, at eleverne tilegner sig viden om vigtige naturgivne og kulturskabte forudsætninger for levevilkår i Danmark og den øvrige verden. Eleverne skal tilegne sig grundlæggende geografisk viden som baggrund for forståelse af geografiske begreber og sammenhænge og viden om samfundenes forvaltning af naturgrundlag og ressourcer. Undervisningen skal give eleverne fortrolighed med natur- og kulturgeografiske arbejdsformer og betragtningsmåder og give dem indblik i, hvordan geografi – og geografisk forskning – i samspil med de øvrige naturfag bidrager til vores forståelse af verden.

Stk. 2. Undervisningen skal anvende varierede arbejdsformer og i vidt omfang bygge på elevernes egne iagttagelser og undersøgelser bl.a. ved feltarbejde og brug af geografiske kilder. Undervisningen skal udvikle elevernes interesse og nysgerrighed over for natur- og kulturgeografi, naturvidenskab og teknik og give dem lyst til at lære mere.

Stk. 3. Undervisningen skal bidrage til elevernes forståelse af fremmede kulturer, og til at de erkender natur- og kulturgeografiens bidrag til vores verdensbillede. Elevernes ansvarlighed over for naturen og brugen af naturressourcer og teknik skal videreudvikles, så de får tillid til egne muligheder for stillingtagen og handlen i forhold til spørgsmål om menneskets samspil med naturen – lokalt og globalt.

Slutmål for faget geografi efter 9. klassetrin

Regionale og globale mønstre

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- give eksempler på naturgeografiske mønstre, kredsløb og sammenhænge på regionalt og globalt plan
- beskrive den globale befolknings- og storbyfordeling
- give eksempler på regionale og globale mønstre i forbindelse med økonomi, produktion, ressourceforbrug, bæredygtighed, miljø og forurening.

Naturgrundlaget og dets forvaltning

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- beskrive teorien om det indre og ydre geologiske kredsløb
- beskrive vigtige forhold ved vejr, klima og klimaforandringer på Jorden
- beskrive, hvordan is, vand og vind kan forme landskaber
- beskrive og forklare sammenhængen mellem landskab, klima, jordbund og vand som grundlag for levevilkår i verdens forskellige egne
- give eksempler på menneskets forvaltning af naturgrundlaget, set i sammenhæng med bæredygtighed.

Kultur og levevilkår

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende vigtige navne som holdepunkt for et nationalt og globalt overblik
- beskrive og forklare vigtige forhold, der påvirker befolknings- og byudvikling med udgangspunkt i danske forhold
- beskrive og forholde sig til menneskers levevilkår i eget og andre samfund
- kende til de interkulturelle og mellemmenneskelige relationer
- vurdere de miljømæssige konsekvenser af samfundenes udnyttelse af naturgrundlaget
- give eksempler på globalisering, årsager hertil og konsekvenser heraf
- give eksempler på årsager til internationale konflikter, begrundet i geografiske forhold.

Arbejds måder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- undersøge regioner, globale mønstre og problemstillinger samt samspillet mellem disse ved hjælp af geografiske kilder og hjælpemidler
- anvende globus, kort – herunder digitale kort og satellitbilleder – samt elektroniske data som et arbejdsredskab til at skabe overblik og sammenhæng
- foretage undersøgelser, målinger og registreringer på grundlag af egne iagttagelser og oplevelser i natur- og kulturlandskabet
- læse, forstå og vurdere informationer i faglige tekster
- anvende informationsteknologi i forbindelse med informationssøgning, undersøgelser, registrering, bearbejdning og fremlæggelse
- anvende et hensigtsmæssigt geografisk fagsprog
- skelne mellem baggrund for og hensigt med forskellige digitale informationer.
- kende verdensdele, lande, byer m.m. på kort og globus, herunder navne på væsentlige danske lokaliteter og deres placering

Delmål for faget geografi efter 8. klasse

Regionale og globale mønstre

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- placere de væsentligste elementer i det globale vindsystem, herunder polarfronte, passatvinde og ITK (den intertropiske konvergenszone)
- beskrive det globale vandkredsløb
- beskrive og forklare Jordens inddeling i klimazoner og plantebælter og give eksempler på arters tilpasning til forskellige typer af levesteder og livsbetingelser (fælles med biologi)
- beskrive fordeling af bjerge, dybgrave, vulkaner og jordskælv på Jorden
- kende til den globale befolknings tilvækst og fordeling
- kende til fordelingen af verdens storbyer
- beskrive industrilokalisering i forhold til råstoffer, arbejdskraft, transport og markeder i både i- og ulande
- kende til fordeling af rige og fattige regioner i verden.

Naturgrundlaget og dets forvaltning

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- give eksempler på årsager til og sammenhænge mellem pladetektonik, bjergkædedannelse, vulkanisme og jordskælv
- kende processerne i et geologisk kredsløb: forvitring, erosion, transport, aflejring og bjergartsdannelse
- anvende enkle fysiske begreber og sammenhænge i beskrivelsen af fænomener der knytter sig til vejr og klima, herunder vands tilstandsformer, temperatur, tryk, luftfugtighed, gnidningselektricitet og vindhastighed (fælles med fysik/kemi)
- kende til naturlige klimasvingninger og menneskets påvirkning af Jordens klima – herunder hvorledes CO₂ udledes og indgår i naturen
- beskrive hovedtræk af vands og kulstofs kredsløb i naturen (fælles med fysik/kemi og biologi)
- give eksempler på is, vands og vinds erosions-, transport- og aflejningsformer og deres betydning for landskabers udformning
- kende til dannelsen af det danske istidslandskab og anvende enkle begreber til at beskrive landskabsformer, herunder hævet havbund, smeltevandsslette, moræne- og dødislandskaber
- give eksempler og forklaringer på at forskellige dyrkningsmønstre er afhængige af og har indflydelse på naturforholdene (fælles med biologi)
- kende til grundvandsdannelse i Danmark og forhold, der har indflydelse på vores muligheder for at indvinde rent drikkevand (fælles med biologi og fysik/kemi)

Undervisningsplan for geografi på Davidskolen 6. – 9.kl.

- kende til forekomst og udnyttelsen af råstoffer i Danmark og andre regioner.

Kultur og levevilkår

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende navne på væsentlige danske og udenlandske lokaliteter og deres placering
- kende til urbanisering og byers opbygning og funktioner i Danmark og andre industrilande
- kende til befolkningsudvikling i lande med forskellige udviklingstrin – den demografiske transitionsmodel
- sammenligne egne levevilkår med levevilkår i fattige lande, kende til begrebet bruttonationalprodukt (BNP) samt en typisk erhvervsudvikling i henholdsvis rige og fattige lande
- sammenholde regioners erhvervsmæssige og økonomiske udvikling med levevilkårene
- *kende til egen kultur set i forhold til fremmede kulturer*
- kende til udnyttelse af naturlige råstoffer
- kende til fødevareproduktion
- kende til energiproduktion lokalt, regionalt og globalt, herunder fossilt brændsel, atomenergi og vedvarende energi
- kende til de miljømæssige konsekvenser af samfundenes forbrugsmønstre
- kende til regional og global handel, infrastrukturer og kommunikationsformer samt udveksling af tjenesteydelser og arbejdskraft
- *kende til konflikter om grænsedragninger forskellige steder i verden*
- kende til politiske, militære og økonomiske samarbejder mellem lande samt deres rolle i forbindelse med konfliktløsning, herunder sammenslutninger som EU, NATO, Verdensbanken og FN.

Arbejds måder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- beskrive levevilkår i forskellige regioner ved hjælp af geografiske kilder og hjælpemidler som oplevelser, fortællinger, billeder, film, kort, tekster, elektroniske medier og statistikker
- sammenligne geografiske forhold som geologi, nedbør, klima, trafik og levevis lokalt, regionalt og globalt
- anvende geografiske metoder og færdigheder herunder regional analyse i forståelse og perspektivering af aktuelle naturfænomener og problemer knyttet til menneskets forvaltning af naturgrundlaget, herunder energi, vejr, klima, naturkatastrofer, forbrug, erhvervsforhold og befolkningsfordeling

Undervisningsplan for geografi på Davidskolen 6. – 9.kl.

- læse og forstå informationer i faglige tekster
- anvende kort og data som et væsentligt arbejdsredskab til at søge viden om og svar på geografiske spørgsmål som klimaændringer, landskabsdannelse, plantevækst, levevilkår, handel, bæredygtighed, infrastrukturer og fysisk planlægning
- kende til principper for korttegning og fremstilling af enkle kort på grundlag af egne undersøgelser
- foretage enkle geografiske undersøgelser, herunder vejrobservationer, jordbundsbestemmelser, stenbestemmelse, trafiktælling, infrastruktur, bykartering og bosætningsmønstre, informationssøgning og statistiske undersøgelser i lokalområdet og på ekskursioner
- kende til de vigtigste signaturforklaringer og begreber til forståelse af fysiske og tematiske kort til brug ved formidling
- anvende it-teknologi til informationssøgning, dataopsamling, kommunikation og formidling (*fælles med biologi og fysik/kemi*).

Delmål for faget geografi efter 9. klassetrin

Undervisningsplan for geografi på Davidskolen 6. – 9.kl.

Regionale og globale mønstre

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- sætte det globale vindsystem, det globale vandkredsløb og Jordens inddeling i klimazoner og plantebælter ind i sammenhænge
- sætte fordelingen af bjerge, dybgrave, vulkaner og jordskælv i forhold til teorien om pladetektonik
- analysere og forklare, hvordan og hvorfor mennesker har bosat sig forskellige steder på kloden
- anvende viden om industrilokaliseringen til forståelse af økonomiske sammenhænge i verden og miljømæssige konsekvenser.

Naturgrundlaget og dets forvaltning

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forklare både pludselige og langsigtede geologiske aktiviteter forskellige steder på jordkloden
- kende til dannelsen af bjergarter samt have kendskab til almindelige forekommende bjergarter og mineraler i Danmark
- anvende viden om klima og klimasvingninger til forklaringer af vejr og vejrændringer, fastlands- og kystklima
- beskrive vigtige forhold, der har indflydelse på vejr og klima – herunder menneskelige aktiviteter, der kan påvirke vejr og klima (*fælles med fysik/kemi*)
- forklare teorien om landskabsdannelser i Danmark og andre steder i verden
- anvende viden om landskab, klima, jordbund og vand til forståelse af de forskellige måder, mennesker bor på rundt i verden
- kende til dannelse af overfladevand og dets betydning for rent drikkevand i andre dele af verden
- vurdere anvendelser af naturgrundlaget i perspektivet for bæredygtig udvikling og de interesse modsætninger, der knytter sig hertil (*fælles med biologi og fysik/kemi*)
- give eksempler og forklaringer på, hvordan energiproduktion kan ske på bæredygtig måde i forskellige dele af verden (*fælles med fysik/kemi*)

Kultur og levevilkår

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

Undervisningsplan for geografi på Davidskolen 6. – 9.kl.

---

forstå sammenhængen mellem urbanisering og befolkningsudvikling og deres konsekvenser i både i- og ulande

beskrive forskellige befolkningsudviklinger ved overgang fra en samfundsform til en anden, herunder årsager til og konsekvenser af en vigende, stagnerende og voksende befolkning

anvende viden om erhverv og økonomi til forståelse af levevilkår forskellige steder i verden samt kende begreberne primære, sekundære og tertiære erhverv, begreberne bruttonationalprodukt (BNP) og Human Development Index (HDI)

kende til muligheder for beskæftigelse i vækstområder og udkantsområder

kende til betydningen af udvalgte landes interkulturelle og mellemmenneskelige relationer samt betydningen af et lands eller en regions udvikling som turistmål

forholde sig til de miljømæssige konsekvenser af samfundenes forbrugsmønstre og udnyttelse af naturgrundlag

kende til verdens energibalance og forskellen mellem energiproduktion og energiforbrug

forholde sig til globalisering og konsekvenser heraf

forstå, hvordan grænsedragning, befolkningsminoriteter, adgang til vand og andre ressourcer kan være årsag til konflikter

vurdere internationale sammenslutningers betydning for Verdenssamfundet.

Arbejds måder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

begrunde levevilkår og problemstillinger i forskellige regioner ved hjælp af geografiske kilder og hjælpemidler

analysere og begrunde aktuelle naturfænomener og mulige konsekvenser af menneskets udnyttelse af naturgrundlaget gennem arbejde med kort, data og egne undersøgelser – herunder energi, vejr, klima, naturkatastrofer, forbrug, fødevareforsyning, bæredygtighed og befolkningsforhold

anvende viden om indsamling af måleresultater og registreringer i arbejdet med egne oplevelser, iagttagelser og undersøgelser i natur- og kulturlandskabet

læse, forstå og vurdere informationer i både trykte og digitale faglige tekster

indsamle og bearbejde relevante geografiske oplysninger gennem elektroniske medier samt fremstille og formidle grafiske afbildninger og præsentationer

Undervisningsplan for geografi på Davidskolen 6. – 9.kl.

---

kende og anvende relevante geografiske benævnelser i samtale og ved formidling af geografisk stof.

bruge kendskab til verdensdele, lande, byer m.m. i analysearbejdet af kort og globus

Undervisningsvejledning for faget geografi

Undervisningsplan for geografi på Davidskolen 6. – 9.kl.

Undervisningen i geografi bygger fortrinsvis på de kundskaber og færdigheder, som eleverne har erhvervet sig i natur/teknik.

De centrale kundskabs- og færdighedsområder er

- Regionale og globale mønstre
- Naturgrundlaget og dets forvaltning
- Kultur og levevilkår
- Arbejds måder og tankegange.

De grundlæggende kundskaber og færdigheder i hvert af de fire områder udvikles som en helhed på 6.-9. klassetrin både i faget, og når geografi indgår i tværgående emner og problemstillinger.

Emner vælges, så et bredt udsnit af målene fra de centrale kundskabs- og færdighedsområder, del- og slutmål inddrages, og således at de geografiske sammenhænge fremtræder klart.

Geografiske sammenhænge kan fx være, at levevilkårene i et område er bestemt af samspillet mellem naturgrundlag og menneskeskabte forhold, eller at levevilkårene i et område er påvirket af levevilkårene andre steder i verden og selv påvirker andre områders levevilkår

Emnerne omfatter følgende typer

- regioner, fx en egn, et land eller en verdensdel
- regionale og globale mønstre, fx vedrørende klima, geologi eller produktion, handel og transport
- problemstillinger, fx økonomisk udvikling, globalisering, bæredygtig udvikling, befolkningstilvækst eller ressourceforbrug og miljø
- natur- og kulturgeografiske processer, fx byudvikling og landskabsdannelse.

Emnerne er elementer i samspillet mellem menneske og natur, mellem regioner, folkeslag og kulturer med forskellige traditioner og værdier. Den samlede undervisning skal belyse Jorden som et system af interaktive regioner, der hver for sig bliver til og udvikles i et samspil mellem politiske, økonomiske og økologiske sammenhænge.

Planlægningen skal i øvrigt tage hensyn til, at eleverne skal kunne anvende det, de lærer, i andre sammenhænge. Dette indebærer, at det enkelte emne har sammenhæng med både foregående og efterfølgende emner. Praktiske aktiviteter og undersøgelser er ved siden af læsning og skriftligt arbejde en vigtig og naturlig del af undervisningen i geografi, bl.a. i forbindelse med feltarbejde og besøg på forskellige lokaliteter.

Ved arbejdet med forskellige tekster lægges i undervisningen vægt på den faglige læsning som et gennemgående og vigtigt tema, der skal sætte eleverne i stand til at forbedre deres muligheder for at forstå og tilegne sig teksternes geografiske indhold.

1. forløb – 6. klassetrin

Regionale og globale mønstre

Undervisningen bygger på elevernes kendskab til og forståelse af lokale, regionale og globale fænomener, som de fremtræder i hverdagen, i medier og fra natur- og teknikundervisningen

De lokale, regionale og globale mønstre illustrerer, fastholder og perspektiverer arbejdet med elementer fra natur- og kulturgeografien. Det er vigtigt, at eleverne får mulighed for at danne sig et billede af mindre og større mønstre og sammenhænge i deres omverden, da naturforhold og levevilkår i et område og for en befolkning ofte er resultat af sammenhænge, der rækker langt ud over det aktuelle område.

Arbejdet med de lokale, regionale og globale mønstre og sammenhænge inddrager navngivne holdepunkter, ligesom elevernes kendskab til og billede af de lokale, regionale og globale mønstre udvikles, når de får mulighed for at samtale om og undersøge forskelle og ligheder mellem forskellige iagttagelser og bl.a. indtegne resultater på verdenskort og regionale kort.

De emner og problemområder, som eleverne kender fra den nære omverden, skal på udvalgte områder perspektiveres og sættes ind i en regional, global eller universel ramme.

Undervisningen omfatter især

- egne observationer af vejret og sammenligning med en vejrudsigt
- arbejde med karakteristiske træk ved lokalområdet og dets udvikling.

- Sammenligning af geografiske forhold og globale mønstre, der er karakteristiske for udvalgte regioner og andre verdensdele
- udvalgte stednavne på regioner og lande i verden, herunder stednavne for verdens brændpunkter, kæmpebyer og verdenshavene
- mennesker og deres levevilkår forskellige steder på Jorden
- viden om regionale og globale mønstre i sammenhold med viden om levevilkår for mennesker
- regionale og globale mønstre i fordeling af land og hav, landskabstyper, klimazoner og plantebælter samt vigtige regioner og stater i vores egen og andre verdensdele

Naturgrundlaget og dets forvaltning

Undervisningen bygger på elevernes kendskab til naturen og naturgrundlaget samt observationer og målinger fra ekskursioner og på skolen.

Undervisningsplan for geografi på Davidskolen 6. – 9.kl.

Naturen er dynamisk og i konstant forandring under påvirkning af forskellige processer. Resultatet af disse er grundlaget for menneskets forvaltning af naturen. Derfor er en indsigt i naturgeografiske begreber og fænomener central. Naturgeografiske fænomener, aktuelle begivenheder og lokalsamfundet bruges som afsæt for undervisningen. Forvaltning af naturgrundlaget resulterer i forskellige interessekonflikter, idet naturen som ressource og som livsgrundlag både har en økonomisk og en økologisk dimension. Modsætninger mellem økonomisk udvikling og miljøhensyn tydeliggøres i undervisningen, og bæredygtighed og ansvarlighed bliver i denne sammenhæng et centralt begreb.

Arbejdet varieres gennem en vekslen mellem oplevelser, naturvidenskabelige grundfortællinger, forskelligartede undervisningsmidler og aktiviteter, hvor eleverne er aktive og undersøgende.

Ved at arbejde med faglige begreber, som fx pladetektonik i forbindelse med vulkanisme og jordskælv, får eleverne mulighed for at drage paralleller og perspektivere til lignende fænomener andre steder i verden. I arbejde med emner som fx vejr og klima tages udgangspunkt i egne iagttagelser og undersøgelser.

Med udgangspunkt i udvalgte områder i både den nære og fjerne omverden arbejdes der med naturens ændringer i tid og rum, så eleverne får forståelse af de generelle processer.

Undervisningen kan give eleverne mulighed for at fremstille modeller af landskaber, naturfænomener og processer, fx vandkredsløb, geologiske kredsløb, således at de kan give synlige udtryk for deres forståelse

Undervisningen omfatter især

- naturanvendelse og naturbevarelse
- hvorledes naturkatastrofer opstår og påvirker menneskers levevilkår
- pladetektonik og fænomener, der har sammenhæng hermed.
- miljøproblemer, lokalt, regionalt og globalt og deres betydning for menneskers levevilkår.

Kultur og levevilkår

Undervisningen bygger på elevernes kendskab til menneskeskabte forhold.

Levevilkår er et resultat af menneskets samspil med naturen og de menneskeskabte omgivelser. Menneskers levevilkår overalt i verden er under påvirkning af hinanden,

Undervisningsplan for geografi på Davidskolen 6. – 9.kl.

---

gensidigt afhængige og dermed i konstant forandring. Kulturgeografiske fænomener og aktuelle begivenheder i den nære og fjerne omverden bruges som afsæt for undervisningen.

Levevilkår er et af fagets centrale begreber. Der skal arbejdes med andre kulturer og forholdet mellem forskellige stater og mellem forskellige folkeslag. Undervisningen bør inddrage problemstillinger, der retter sig mod levevilkår i såvel den nære som den fjerne omverden.

Undervisningen veksler mellem oplevelser, fortællinger, anvendelse af forskellige undervisningsmidler og aktiviteter, hvor eleverne selv er aktive og undersøgende.

Undervisningen omfatter især:

- sammenligning og beskrivelse af de forskelle i levevilkår, mennesker har forskellige steder på Jorden
- ressourcer og anvendelse af teknik, der har betydning for menneskers levevilkår, herunder vand, energi og transport
- begrebet bæredygtighed og eksempler på bæredygtig udvikling
- anvendelse af teknologi, og hvordan denne indvirker på menneskers levevilkår

Arbejds måder og tankegange

Undervisningen bygger dels på fagligt stof og geografiske kilder, dels på praktiske undersøgelser. Samspillet mellem teori og praksis og vurdering og formidling af stoffet er centralt.

Eleverne øver sig i at vælge passende redskaber og metoder, når de undersøger geografiske fænomener og foretager sammenlignende undersøgelser, regionalisering og analyserer og vurderer problemstillinger.

Eleverne øves kontinuerligt i at læse forskellige korttyper og finde oplysninger, som er relevante for den konkrete undervisning.

Geografi handler om den konkrete omverden. Fagets redskaber anvendes til undersøgelse og beskrivelse af den nære og fjerne omverden og samspillet herimellem. Undervisningen skal give mulighed for varierede arbejds- og udtryksformer.

Eleverne indsamler data og foretager målinger, så de selv kan udarbejde modeller og grafiske afbildninger som fx hydrotermfigurer og udbredelseskort.

Elektroniske medier og instrumenter indgår som en væsentlig del af informationsindsamling, bearbejdning og ved fremlæggelse.

Eleverne skal arbejde med at

- beskrive, sammenligne og vurdere geografiske forhold
- aflæse informationer på forskellige korttyper – herunder globus, topografiske kort samt fysiske og tematiske kort
- sammenligne oplysninger fra tematiske kort og den virkelighed, de repræsenterer
- anvende kort, både ældre og nye til informationssøgning om områdets udvikling, herunder gøre sig tanker om, hvordan lokalområdet kunne ændre sig.
- lokalisere verdensdele, regioner, lande, byer og naturgeografiske fænomener på kort og globus
- undersøge og registrere fænomener som temperatur, vind, nedbør, trafik og arealbenyttelse
- sammenligne egne data og observationer med en vejrudsigt
- formidle indsamlet geografiske data
- anvende geografiske databaser, elektroniske medier samt andre informationsteknologiske hjælpemidler
- formidle – mundtligt og skriftligt – egne og andres data fra undersøgelser, eksperimenter og faglig læsning med relevant fagsprog og brug af forskellige medier
- forstå og anvende grafisk information i form af enkle diagrammer og kurver.

2. forløb – 7.-8. klassetrin

Regionale og globale mønstre

Undervisningen bygger på elevernes kendskab til og forståelse af regionale og globale fænomener, som de fremtræder i hverdagen og i medier.

De regionale og globale mønstre illustrerer, fastholder og perspektiverer arbejdet med elementer fra natur- og kulturgeografien. Det er vigtigt, at eleverne får mulighed for at danne sig et billede af større mønstre og sammenhænge i verden, da naturforhold og levevilkår i det enkelte land og for det enkelte folk ofte er resultat af sammenhænge, der rækker langt ud over det aktuelle område.

Arbejdet med de regionale og globale mønstre og sammenhænge inddrager navngivne holdepunkter, ligesom elevernes kendskab til og billede af de regionale og globale mønstre udvikles, når de får mulighed for at samtale om og undersøge forskelle og ligheder mellem forskellige iagttagelser og bl.a. indtegne resultater på verdenskort og regionale kort.

Undervisningen omfatter især

- klimazoner og plantebælter
- det globale vandkredsløb
- det primære vindsystem
- fordelingen af bjerge, dybgrave, vulkaner og jordskælv
- befolkningens og storbyers fordeling i verden
- fordelingen af verdens ressourcer, råstoffer og industriområder
- kommunikation, handel og transport
- fordeling af i- og ulande i verden

Naturgrundlaget og dets forvaltning

Undervisningen bygger på elevernes kendskab til naturen og naturgrundlaget samt observationer og målinger fra ekskursioner og på skolen.

Naturen er dynamisk og i konstant forandring under påvirkning af forskellige processer. Resultatet af disse er grundlaget for menneskets forvaltning af naturen. Derfor er en indsigt i naturgeografiske begreber og fænomener central. Naturgeografiske fænomener, aktuelle begivenheder og lokalsamfundet bruges som afsæt for undervisningen. Forvaltning af naturgrundlaget resulterer i forskellige interessekonflikter, idet naturen som ressource og som livsgrundlag både har en økonomisk og en økologisk dimension. Modsætninger mellem økonomisk udvikling og miljøhensyn tydeliggøres i undervisningen, og bæredygtighed bliver i denne sammenhæng et centralt begreb.

Arbejdet varieres gennem en vekslen mellem oplevelser, naturvidenskabelige grundfortællinger, forskelligartede undervisningsmidler og aktiviteter, hvor eleverne er aktive og undersøgende.

Ved at arbejde med faglige begreber, som fx pladetektonik i forbindelse med vulkanisme og jordskælv, får eleverne mulighed for at drage paralleller og perspektivere til lignende fænomener andre steder i verden. I arbejde med emner som fx vejr og klima tages udgangspunkt i egne iagttagelser og undersøgelser.

Undervisningen skal give eleverne mulighed for at få konkrete oplevelser af landskab og natur, herunder i forbindelse med feltarbejde, ture, ekskursioner og lejrskoler og gennem billeder og film fra forskellige regioner.

Undervisningen kan dermed udvikle elevernes glæde ved og lyst til at iagttage og anvende geografiske begreber i forståelsen af menneskets samspil med naturen.

Med udgangspunkt i udvalgte områder i både den nære og fjerne omverden arbejdes der med naturens ændringer i tid og rum, så eleverne får forståelse af de generelle processer.

Undervisningen skal give eleverne mulighed for at fremstille modeller af landskaber, naturfænomener og processer, fx vandkredsløb, geologiske kredsløb, således at de kan give synlige udtryk for deres forståelse.

Undervisningen omfatter især

- hovedpunkter i teorien om Jordens udviklingshistorie og geologiske processer og kredsløb
- baggrunden for årstidernes skiften, tidevandet og havstrømmene
- forskellige årsager til temperaturforskelle, vinde og nedbør samt deres sammenhæng med klima- og plantebælter
- det danske naturlandskabs dannelse, former og egenskaber
- muligheder for landbrugsproduktion og råstofindvinding forskellige steder i verden
- forskellige produktionsformer i forhold til den teknologiske og økonomiske udvikling
- vandkredsløbet og menneskers anvendelse af vand forskellige steder i verden.

Kultur og levevilkår

Undervisningen bygger på elevernes kendskab til menneskeskabte forhold.

Levevilkår er et resultat af menneskets samspil med naturen og de menneskeskabte omgivelser. Menneskers levevilkår overalt i verden er under påvirkning af hinanden, gensidigt afhængige og dermed i konstant forandring. Kulturgeografiske fænomener og aktuelle begivenheder i den nære og fjerne omverden bruges som afsæt for undervisningen.

Levevilkår er et af fagets centrale begreber. Der skal arbejdes med andre kulturer og forholdet mellem forskellige stater og mellem forskellige folkeslag. Undervisningen bør inddrage problemstillinger, der retter sig mod levevilkår i såvel den nære som den fjerne omverden.

Undervisningen veksler mellem oplevelser, fortællinger, anvendelse af forskellige undervisningsmidler og aktiviteter, hvor eleverne selv er aktive og undersøgende.

Undervisningen omfatter især

- byers udvikling, opbygning og funktioner i Danmark
- byers udvikling i sammenhæng med befolkningsudvikling
- infrastruktur og kommunikationsformer regionalt og globalt
- levevilkår i udviklingslande samt årsagerne til fattigdomsudvikling
- forskellige kulturers værdier og traditioner, bl.a. i forbindelse med kulturmøder
- ressourcemæssige og økologiske problemer i forbindelse med en bæredygtig udvikling
- politisk, økonomisk, militært og humanitært samarbejde regionalt og globalt.

Arbejds måder og tankegange

Undervisningen bygger bl.a. på praktiske undersøgelser. Samspillet mellem teori og praksis og vurdering og formidling af stoffet er centralt.

Eleverne øver sig i at vælge passende redskaber og metoder, når de undersøger geografiske fænomener og foretager sammenlignende undersøgelser, regionalisering og analyserer og vurderer problemstillinger.

Eleverne øves kontinuerligt i at læse forskellige korttyper og finde oplysninger, som er relevante for den konkrete undervisning.

Geografi handler om den konkrete omverden. Fagets redskaber anvendes til undersøgelse og beskrivelse af den nære og fjerne omverden og samspillet herimellem. Undervisningen skal give mulighed for varierede arbejds- og udtryksformer.

Eleverne indsamler data og foretager målinger, så de selv kan udarbejde modeller og grafiske afbildninger som fx hydrotermfigurer og udbredelseskort.

Elektroniske medier og instrumenter indgår som en væsentlig del af informationsindsamling, bearbejdning og ved fremlæggelse.

Eleverne skal arbejde med at

- beskrive, sammenligne og vurdere geografiske forhold

- aflæse informationer på forskellige korttyper – herunder globus, topografiske kort samt fysiske og tematiske kort
- iagttage landskab og bebyggelse samt anvende principper for korttegning ved fremstilling af enkle kortskitser
- lokalisere verdensdele, regioner, lande, byer og naturgeografiske fænomener på kort og globus
- undersøge og registrere fænomener som temperatur, vind, nedbør, trafik og arealbenyttelse
- formidle indsamlet geografiske data
- anvende geografiske databaser, elektroniske medier samt andre informationsteknologiske hjælpemidler.

3. forløb – 9. klassetrin

I dette forløb arbejder eleverne med de samme faglige områder som i de første forløb, men der tilstræbes en dybere faglig forståelse. Eleverne skal i højere grad anvende og vurdere samt tage stilling og formidle stoffet.

Regionale og globale mønstre

Undervisningen bygger videre på elevernes forståelse af og evne til at forklare regionale og globale fænomener, som de fremtræder i hverdagen og i medier, samt elevernes evne til at sætte de forskellige naturgeografiske mønstre ind i større sammenhænge.

Eleverne skal bruge deres viden om de regionale og globale mønstre, når de analyserer elementer fra natur- og kulturgeografien. Det er vigtigt, at eleverne får et samlet billede af mønstre og sammenhænge i verden, så de kan orientere sig sikkert på verdenskortet og perspektivere og analysere natur- og kulturforhold forskellige steder.

Gennem arbejde med enkeltregioner, naturgeografiske fænomener og kulturgeografiske emner, hvor eleverne bruger deres viden om klimazoner, råstoffordeling, industrilokalisering, befolkningsfordeling, landskabsdannelse m.m. øges deres forståelse af sammenhænge i de regionale og globale kredsløb og mønstre.

Undervisningen omfatter især

- arbejde med naturgeografiske mønstre i sammenhæng med enkeltstående fænomener
- analyse af menneskers bosættelse
- sammenhængen mellem industrilokalisering, økonomi og bæredygtighed.

Naturgrundlaget og dets forvaltning

Elevernes viden om menneskets forvaltning af naturgrundlaget og kendskab til forandringer deraf, indgår i elevernes forståelse og perspektivering af ændringer i tid og rum.

Undervisningsplan for geografi på Davidskolen 6. – 9.kl.

Gennem kendskab til naturens forandring og menneskers påvirkning af naturens stabilitet får eleverne mulighed for at gå i dybden med forskellige interesseudsagn. Ud fra tilegnet viden får eleverne mulighed for at analysere forskellige levevilkår og forvaltning af naturgrundlag.

Gennem tidligere opnået viden formulerer og forklarer eleverne deres forståelse af såvel naturlige som menneskeskabte ændringer af naturgrundlaget.

Undervisningen skal give eleverne en oplevelse af, at de har del i og vil få et ansvar for forvaltningen af naturgrundlaget.

Begrebet bæredygtighed skal indgå i arbejdet med naturgrundlaget og dets forvaltning.

Undervisningen omfatter især

- geologiske ændringer forskellige steder på Jorden
- klima og klimaændringer
- teorien om isens dannelse af landskaber
- naturens muligheder for levevilkår forskellige steder på Jorden.

Kultur og levevilkår

Eleverne skal kunne bruge deres kendskab til menneskeskabte forhold til en større forståelse af og stillingtagen til samspillet mellem natur og menneskeskabte omgivelser.

I arbejdet med menneskers levevilkår anvender eleverne deres viden til analyse af problemstillinger, der retter sig mod levevilkår i såvel den nære som den fjerne omverden.

En forståelse for politiske beslutninger vil kunne indgå i forklaringer og i arbejde med interesseudsagn.

Eleverne inddrager det tidligere tilegnede kendskab til forskellige kulturer og politiske forhold i arbejdet med historiske og aktuelle geografiske emner. Fx de forhold flygtninge og indvandrere kommer fra, baggrunden for deres nye situation, de værdier de bringer med sig, og de værdier de møder.

Undervisningen omfatter især

- konsekvenser af byvækst og befolkningsudviklingen
- konsekvenser af globalisering
- forståelse af betydningen af forskellige erhverv og levevilkår
- forskellige kulturers levevilkår og værdier
- konsekvenser af samfundenes forbrugsmønstre samt spørgsmål om bæredygtighed
- konflikter og politisk bestemte konfliktløsninger.

Arbejds måder og tankegange

Fordybelse i fagligt stof og geografiske kilder er sammen med elevernes egne analyser og anvendelse af viden vigtige elementer i undervisningen.

Undervisningsplan for geografi på Davidskolen 6. – 9.kl.

I arbejdet med planlægning, gennemførelse og formidling lægges der stor vægt på vurdering. Elevernes kreativitet og samspillet mellem teori og praksis er centralt.

Der lægges vægt på egne undersøgelser, målinger og registreringer i arbejdet med geografiske problemstillinger. Gennem fremlæggelse i klassen får de mulighed for at diskutere deres valg og konklusioner. Samtale om resultater af elevernes undersøgelser og konklusioner indgår som en væsentlig del af undervisningen.

Egne iagttagelser og analyser af natur- og kulturlandskaber indgår som baggrund for elevernes arbejde.

Eleverne anvender it ved geografisk informationssøgning og til bearbejdning og formidling.

Eleverne skal arbejde med at

- begrunde egne problemstillinger om geografiske forhold
- analysere og se mulige konsekvenser af udnyttelse af naturen
- bruge kort og globus i det selvstændige arbejde
- bruge måleinstrumenter formålstjenligt
- anvende og bearbejde data og fremstille grafiske afbildninger og udforme tekster ved hjælp af bl.a. elektroniske medier i forbindelse med undersøgelser og ved analyse af statistiske oplysninger.